

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประชาธิปไตย เป็นคำที่มีการพูดถึงกันอย่างกว้างขวาง ความเข้าใจของคนทั่วไปมักจะหมายถึงระบอบการปกครองที่ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ หากประเทศใดมีการปกครองที่ถือกันว่าไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตยแล้ว ก็จะมีการเรียกร้องให้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย หรือแม้จะมีการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่อำนาจในการปกครองส่วนใหญ่ยังอยู่ในมือของบุคคลเพียงกลุ่มหนึ่ง เป็นศูนย์กลางวิถีชีวิตของคนส่วนมากแทนที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชน ก็จะมีการเรียกร้องที่จะให้อำนาจการปกครองและการกำหนดวิถีชีวิตเป็นของประชาชนส่วนใหญ่อย่างแท้จริง¹ สำหรับในอารยประเทศ การปกครองระบอบประชาธิปไตยได้รับการยอมรับว่าเป็นระบอบการปกครองที่พึงประสงค์ เพราะเป็นระบอบการปกครองที่ยึดหลักการที่ว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ เป็นระบอบการปกครองที่ยกย่องคุณค่าและเคารพในศักดิ์ศรีของมนุษย์ และเชิดชูหลักความเสมอภาคและเสรีภาพของมนุษย์

หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ตั้งแต่ วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้พยายามที่จะนำระบอบประชาธิปไตยมาใช้ แต่ก็ยังไม่สามารถจะพัฒนาให้เป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ เหมือนกับอารยประเทศทั้งหลาย จะเห็นได้จากกรณีการปฏิวัติ รัฐประหาร การเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ถึงแม้ว่าประชาชนคนไทยทั่วไปต่างสนับสนุนและมีความพยายามที่จะนำเอาระบอบการปกครอง

¹ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, คณะอนุกรรมการอุดมการณ์ของชาติ, อุดมการณ์ของชาติ (กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชนจำกัด, 2526), หน้า 85.

แบบประชาธิปไตยมาใช้ในการปกครองประเทศก็ตาม แต่เป็นที่น่าเสียดายที่การเขียนแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยของไทยมักจะเขียนแบบแต่เปลือกเท่านั้น ยังไม่มีโอกาสเข้าหลักการเสียที ด้วยเหตุนี้ทำให้การปกครองในรูปแบบประชาธิปไตยของไทยต้องล้มลุกคลุกคลานอยู่ตลอดเวลา สาเหตุประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคกีดขวางมิให้ประชาธิปไตยออกเงยในสังคมไทย โศกนาฏกรรมในสังคมไทยที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปกครองแบบประชาธิปไตยจนมีผู้กล่าวว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ปราศจากอุดมการณ์¹ สำหรับประเทศไทยจะเห็นว่าทหารเข้ามามีบทบาททางการเมืองนับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475² นักวิชาการเริ่มหันมาให้ความสนใจกับกลุ่มทหารซึ่งเป็นองค์กรสังคมที่เข้มแข็ง มีอำนาจในการบังคับบัญชาที่มีประสิทธิภาพที่สุด และเป็นหน่วยงานที่มีระเบียบวินัย แม้ในประเทศตะวันตกเริ่มศึกษามาทบทวนของทหารก็มากขึ้นโดยเฉพาะบทบาทของทหารซึ่งมีผลงานของเฮมเมอร์สัน มีแนวโน้มสนับสนุนให้ทหารเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเมืองในฐานะเป็นนักปฏิรูปสังคม สาเหตุที่ยกมาสนับสนุนข้ออ้างนี้คือทหารเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง สามารถรวมพลังที่แตกแยกในสังคมได้ เชื่อกันว่าทหารมีระเบียบวินัย มีความรักชาติ³ สถาบันทหารในประเทศไทยเป็นสถาบันที่มีบทบาททางการเมืองมาเป็นระยะเวลานาน เป็นสถาบันที่รักษาความมั่นคงของประเทศ และเป็นที่ยอมรับในหมู่ประชาชน แต่ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่าทหารมีบทบาททางการเมืองมากเกินไป อย่างไรก็ตามก็มีทหารระดมนักวิชาการเป็นจำนวนมากที่ยอมรับแนวความคิดประชาธิปไตยตะวันตกมากขึ้น

¹ ชัยสิทธิ์ สันตมบูรณ์ทอง, "ประชาธิปไตยกับค่านิยมในสังคมไทย," เทศาภิบาล (พฤศจิกายน 2520): 1242.

² กฤษ เทพปฏิพัทธ์, "บทบาททหารกับการพัฒนาการเมืองไทย" ใน อธิศ ชีรเวศิน บรรณาธิการ, การพัฒนาการเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยาการพิมพ์, 2518), หน้า 99.

³ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ทหารกับการเมือง: วิเคราะห์เปรียบเทียบ กมลดา สุขธานีช และ วุฒิชัย มูลศิลป์, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2523), หน้า 9.

ถึงแม้จะเป็นทหารอาชีพแต่ก็มีเจตจำนงมั่นคงในระบบประชาธิปไตย และปัจจุบันนี้ทหาร
 ใฝ่สนใจในการที่จะแสดงบทบาทในทางการเมืองอย่างเปิดเผย แต่ภาพพจน์ของทหารใน
 ความรู้สึกของประชาชนมีความคิดว่าทหารยังเป็นแค่กิจการอยู่ ในทางทฤษฎีทหารมิใช่
 กำนัสดั้งเดิมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเมือง หากแต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายอย่าง
 ที่เป็นสื่อในการเปลี่ยนแปลง เช่น บุคลิกลักษณะของผู้นำประเทศ แผนพัฒนาทางการ
 ศึกษา แผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ แผนการพัฒนาทางการเมือง ระบบการเมืองที่มีมั่นคง
 พรรคการเมือง ระบบข้าราชการพลเรือน สื่อมวลชน ตลอดจนความสนใจและความเข้าใจ
 ในการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน¹

โรงเรียนเตรียมทหารเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นสถาบัน
 การศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียน
 นายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ที่มีหน้าที่ให้การศึกษ
 อบรมหล่อหลอมจิตใจ จุฬนิสัย เสริมสร้างบุคลิกภาพและทอานามयीให้แก่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก
 แล้วด้วยหลักสูตร กำนันทุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และวิชาทหาร หลักสูตรประกอบด้วย
 ความรู้ทางวิชาการที่เป็นพื้นฐานรวมที่จะให้นักเรียนสามารถไปศึกษาต่อโรงเรียนเหล่า
 ท่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปูพื้นฐานลักษณะนิสัยของการเป็นผู้นำที่มีความสามารถ
 มีความสนิทดนสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความริเริ่ม ธรรมรู้ ปฏิภาณไหวพริบ เขียว
 พร้อมด้วยคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 และสำนึกในความรับผิดชอบที่จะปกป้องสถาบันดังกล่าวแล้วด้วยชีวิต นักเรียนเตรียมทหาร
 จึงเป็นส่วนหนึ่งของการทหารตำรวจแห่งชาติ² มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่จะต้องเป็น
 ขนชั้นสมองกลุ่มหนึ่งที่จะพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญพัก เขียวอารยะประเทศทั้งหลายใน
 วิถีทางแห่งประชาธิปไตย

¹ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, "การเมืองและการปกครอง" (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า 227.

²โรงเรียนเตรียมทหาร, คู่มือนักเรียนเตรียมทหาร (ประจวบคีรีขันธ์: โรงพิมพ์
 ศูนย์การทหารราบปราณบุรี, 2527), หน้า 20.

โรงเรียนเตรียมทหาร เป็นสถานศึกษาชั้นแรกที่ผลิตนายทหารในกองทัพไทย จึงน่าจะถือสิทธิพลก่อนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งจะเป็นนายทหาร นายตำรวจในอนาคต

อุดมการณ์ประชาธิปไตยของนายทหาร นายตำรวจ จะเป็นอย่างไรนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหารซึ่งทำหน้าที่ในการให้การศึกษารวมทั้งโดยตรงและโดยอ้อมให้แก่ผู้เรียน คุณภาพของอาจารย์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก และมีส่วนอย่างมากในการที่จะทำให้การปลูกฝังอุดมการณ์หรือวิถีประชาธิปไตยให้กับผู้เรียนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

ครูทุกคนไม่ว่าจะทำการสอนในวิชาใดก็ตามมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะเสริมสร้างประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน ซึ่งต่อไปจะเป็นประชากรของประเทศชาติต่อไป คุณภาพของครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาให้เป็นครูที่มีคุณภาพในการปลูกฝังวิถีประชาธิปไตยให้กับนักเรียน¹ อาชีพครูจึงเป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับขบวนการพัฒนาประเทศ ทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม เพราะครูเป็นผู้มีส่วนอย่างสำคัญในการพัฒนา "คน" และ "กำลังคน" ที่จะไปพัฒนาประเทศ สังคมไทยจึงถือว่าครูเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งในระบบการศึกษาที่มีหน้าที่และบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย เพราะครูเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ในค่านิยมต่าง ๆ ตลอดจนมีหน้าที่และบทบาทสำคัญในกระบวนการกล่อมเกล่าอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้แก่เด็กนักเรียนซึ่งจะเติบโตเป็นกำลังของชาติต่อไป

มีนักการศึกษาและนักรัฐศาสตร์หลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญและบทบาทของครูในระบบประชาธิปไตยไว้ว่า ครูเป็นควมแบบหรือผู้มีความเชี่ยวชาญและเป็นแหล่งความรู้ที่ช่วยส่งเสริมและสร้างทัศนคติทางการเมืองให้แก่เด็ก² ครูในสังคมไทยจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นผู้ถือสิทธิพลก่อนักเรียนทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทัศนคติ รวมไปถึงความสมบูรณ์ทางจิตใจ

¹ประโยชน์ นิลวัณท์, "ทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 6 ที่มีต่อวิถีประชาธิปไตย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525), หน้า 3.

²สาย ภานุรัตน์, "ทัศนคติของครูไทยต่อกิจกรรมทางการเมือง: ศึกษาเฉพาะครูในกรุงเทพ-ธนบุรี" (เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรแห่งประเทศไทย, 2512), หน้า 4.

ด้วย จนมีคำกล่าวที่ว่า "ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ" แต่ในเรื่องประชาธิปไตยนั้นยังไม่เป็นที่
 ประจักษ์แน่ชัดกว่าครูเป็นแม่พิมพ์ที่ดี¹ ถ้าประเทศไทยประสงค์จะให้เด็ก เยาวชนมีทัศนคติและ
 พฤติกรรมเช่นไรครูจะต้องปฏิบัติเช่นนั้น อาจารย์โรงเรียนเตรียมทหารในฐานะที่มีบทบาท
 สำคัญในการทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเมืองให้แก่เด็ก เยาวชนเตรียมทหาร อาจารย์
 จะต้องสร้างจิตใจประชาธิปไตยและมีอุดมการณ์ประชาธิปไตย ทั้งนี้จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการ
 ที่จะศึกษาว่า อาจารย์ในโรงเรียนเตรียมทหารมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยมากน้อยอย่างไร
 ซึ่งจะมีผลในการปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยก่อนเด็ก เยาวชนเตรียมทหารที่จะออกไปเป็น
 นายทหาร นายตำรวจหลักของชาติ เพราะเด็ก เยาวชนเตรียมทหารเหล่านี้มีทัศนคติที่เป็น
 ประชาธิปไตยแล้ว การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของทหารในประเทศไทยก็มีทางประสพ
 ผลสำเร็จได้มากขึ้น และเพื่อเปรียบเทียบอุดมการณ์ประชาธิปไตยของอาจารย์โรงเรียน
 เตรียมทหารที่มีสถานภาพ ภูมิหลัง การศึกษาและตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอุดมการณ์ประชาธิปไตยของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร
2. เพื่อเปรียบเทียบอุดมการณ์ประชาธิปไตยของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร
 ที่มีสถานภาพ ภูมิหลัง การศึกษาและตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาอุดมการณ์ประชาธิปไตยของอาจารย์โรงเรียนเตรียม
 ทหาร โดยมีขอบเขตดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร
2. ทั่วไปที่จะศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 ทั่วไปอิสระ คือ สถานภาพ ภูมิหลัง การศึกษาและตำแหน่งหน้าที่

¹อมร สมวิเชียร, ประชาธิปไตยกับสังคมไทย (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา
 พานิช, 2519), หน้า 122.

2.2 ทิวแปรตาม ไค้แก่ อุดมการณ์ประชาธิปไตยของอาจารย์โรงเรียน เตรียมทหาร

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยยึดหลักเกณฑ์อุดมการณ์ประชาธิปไตยของคณะอนุกรรมการ
อุดมการณ์ของชาติในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
เพราะสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นสำนักงานระดับชาติ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป
ซึ่งมี 7 ประการ คือ

1. มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในสติปัญญาของมนุษย์
2. เคารพต่อความเป็นเหตุเป็นผลของมนุษย์
3. เน้นความเสมอภาคของมนุษย์ในแง่ของความเสมอภาคทางการเมือง
และทางกฎหมาย
4. อำนาจทางการปกครองของรัฐบาลมาจากประชาชน
5. เคารพสิทธิเสรีภาพของมนุษย์
6. ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการหักท้วงหรือโต้แย้งการกระทำอันไม่ชอบ
ของผู้ปกครองได้
7. การเคารพในเสียงข้างมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไค้แก่อาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร จำนวน
130 คน ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรจริงทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินค่า เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน

7 ด้าน ได้แก่

1. มีความศรัทธาและเชื่อมั่นในสติปัญญาของมนุษย์
2. การทศาคความเป็นเหตุเป็นผลของมนุษย์
3. เน้นความเสมอภาคของมนุษย์ในแง่ของความเสมอภาคทางการเมืองและทางกฎหมาย
4. อำนาจทางการเมืองปกครองของรัฐบาลมาจากประชาชน
5. การพลีชีพเสรีภาพของมนุษย์
6. ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการตั้งท้วงหรือโต้แย้งการกระทำอันไม่ชอบของผู้ปกครองได้
7. การเคารพในเสียงข้างมาก

การสร้างแบบสอบถามได้จากการศึกษาเอกสาร หนังสือ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คัดค้านำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และชั่งนกรอง หลังจากนั้นแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ในโรงเรียนเตรียมทหารจำนวน 20 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมทหาร เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลและรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และการทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางและ
ความเรียง

คำจำกัดความ

1. อุดมการณ์ประชาธิปไตย¹ หมายถึง ความเชื่อหรือระบบความคิดในเรื่อง
ความศรัทธาและเชื่อมั่นในสิทธิปัญหาของมนุษย์ เคารพต่อความเป็นเหตุเป็นผลของมนุษย์
ความเสมอภาคของมนุษย์ อำนาจการปกครองของรัฐบาลมาจากประชาชน เคารพสิทธิ
และเสรีภาพของมนุษย์ ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการหักท้วงหรือโต้แย้งการกระทำอัน
ไม่ชอบของผู้นปกครอง การเคารพในเสียงข้างมาก
2. อาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร หมายถึง บุคลากรที่ทำการสอนในชั้น
วิชาการและวิชาทหาร รวมทั้งการฝึกอบรมคุณลักษณะทหารในโรงเรียนเตรียมทหาร
3. สถานภาพ หมายถึง เพศ อายุราชการ
4. ภูมิหลัง หมายถึง ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับมาในอดีต ในการวิจัยครั้งนี้
ลักษณะภูมิหลังจะไต่ถาม อาชีพของบิดา มารดา หน่วยงานที่เคยรับราชการ
5. การศึกษา หมายถึง วุฒิ จบจากในประเทศหรือต่างประเทศ รวมทั้งจบ
ทางค่านทหารหรือไม่
6. ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ลักษณะงานและตำแหน่งชั้นยศของอาจารย์ใน
ปัจจุบัน

¹สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, คณะอนุกรรมการอุดมการณ์ของชาติ,
อุดมการณ์ของชาติ, หน้า 87-88.

ช่อกกลง เบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยถือว่าคำทอมที่ไ้จากแบบสอบถามของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหารเป็นคำทอมที่เชื่อถือไ้

ประโยชน์ที่คาคกว่าจะไ้รับ

1. ทำให้ทราบถึงคุณภาพประชาชิปไตยของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหารว่ามีคุณภาพประชาชิปไตยอย่างไร
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้โรงเรียนเตรียมทหารไ้นำไปปรับปรุงวางแนวทางเพื่อส่งเสริมคุณภาพประชาชิปไตยให้แก่อาจารย์และนักเรียนอย่างถูกต้องและเหมาะสมค่อไป
3. ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการไ้การศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของคุณภาพประชาชิปไตยที่จะช่วยสร้างสรรคสังคมและประเทศชาติ

ศูนย์วิทย์ทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย